Տ. Տ. ՄԱԿԱՐ՝ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ։

Ամսագրիս առաջին երեսին տպեալ Հիւսիսային գործակալութեան հեռագիրը յայտնումէ որ Սինոդի աւագ անդամ և Նախիջևանի ու Ռեսարաբիոյ վիճակաւոր առաջնորդ Մակար Արքեպիսկոպոս արձակուելով առաջնորդութիւնից, տարուոյս ապրիլեան ընտրութեան առաջարկութեամբ հաստատուել է ԾՈՒՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ։

Արարատ հուշակելով այս լուրը ի գիտութիւն ընթերցողաց՝ հրատարակումէ նորին Ա. Եհատիառութեան Տ. Տ. ՄԱԿԱՐԱՅ կենսագրութիւնը պաշտօնական ցուցակ ծառայութիւնից քաղելով։

Նորին Ա. Եհատիառութիւնը աշխարհական ծագումն և 70 տարեկան պատկառելի, փորձառութեամբ և հմտութեամբ բարգաւաճեալ հասակ ունի։ 1831 թուին իւր ուսման ընթացքը Մայր Աթոռոյս Հոգևոր դպրանոցում աւարտելուց յետոյ հաճութեամբ հանգուցեալ ի Տէր Յովհաննէս Ա. կաթուղիկոսի սաացել է հոգևոր կոչման Աստիճան։ 1838 թուին Ապրիլի 12ին ձեռնադրուել է Սարկաւագ։ 1842 թուին Մարտի 25ին ձեռնադրուելով Ա. արդապետ՝ նշանակուել է Մայր Աթոռոյս Հոգևոր դպրանոցում Աւագ—ուսուցիչ, և 1843 թուին Օգոստոսի 21ին Սինոդի օրագրութեամբ կարգուել է Տեսուչ նոյն դպրանոցին։ Հանգուցեալ ի Տէր Խերսէս Ա. Կաթուղիկոսի հաճութեամբ և առաջարկութեամբ, Ռարձրագոյն հաստատութեամբ 1847 թուի Ապրիլի 30ին կար-

գուել է անդամ Սինոդի։ 1818 թուին, Մարտի 15 ին գնացել է Պարսկաստան՝ հին ձեռագիր գրքեր որոնելու։ 1819 թուին ստացել է Մայր Էթոռոյս Մատենադարանի Վերատեսչի պաշտօնը։ 1852 թուին Ապրիլի 12 ին ձեռնադրութեամբ Հանգ. ի Տէր Ներսէս Գ. Կաթուղիկոսի բարձրացել է յաստիճան Գաւրագոյն Վարդապետութեան։ Նոյն թուի Օգոստոսի 15 ին ձեռնադրուել է Եպիսկոպոս, նոյն թուի Նոյեմբերի 10 ին նշանակուել է Մայր Էթոռոյս Վանական կառավարութեան անդամ և ծախսարար։ 1858 թուին Դեկտեմբերի 15 ին Սինոդից նշանակուել է պատգամաւոր և գնացել է Կ. Պոլիս Հանգուցեալ ի Տէր Մատթէոս կաթուղիկոսին հրաւիրելու Ս. Էջմիածին։

1859 թուի Մարտի 10 ին ստացել է Եպիսկոպոսութեան կոչումն և նոյն թուի Յուլիսի 13 ին Սինոդի օրագրութեամբ նշանակուել է Ուսումնարար Մայր Էթոռոյս։ 1861 թուի Ապրիլի 2 ին Հանգուցեալ ի Տէր Մատթէոս կաթուղիկոսից ուղարկուել է Թիֆլիս՝ տեղւոյն Ներսիսեան հոգևոր դպրոցը կարգաւորելու համար։ 1862 թուի Օգոստոսի 9 ին Հանգուցեալ ի Տէր Մատթէոս կաթուղիկոսի կոնդակով նշանակուել է Թիֆլիսի թեմի կառավարիչ և 1864 թուի Մարտի 15-ի առաջարկութեան համեմատ բարձրագոյնս հաստատուել է Վրաստանի և Իմերէթի Հայոց թեմի վիճակաւոր Առաջնորդ։ 1876 թուի Փետրուարի 20 ին Հանգուցեալ ի Տէր Գէորգ Գ. կաթուղիկոսի առաջարկութեան համեմատ արձակուելով Թիֆլիսեցու առաջնորդութիւնից՝ Բարձրագոյնս հաստատուել է վիճակաւոր Առաջնորդ Նոր—Նա-

խիջևանի և Ռեսարաբիոյ, և ըստ առաջարկութեան հանգուցեալ ի Տէր Գէորգ Դ. կաթուղիկոսի 1883 թուի Յունվարի 7 ին Բարձրագոյնս հաստատուել է Սինոդի անդամ, իւր վերայ ունենալով նաև Նոր-Նախիջևանի և Ռեսարաբիոյ առաջնորդական պաշտօնը: Նոյն 1883 թուին գալով Մայր Էթոռս և ստանձնելով Սինոդի անդամութեան և ըստ աւագութեան՝ Սինոդի Ատենապետի Տեղակալի պաշտօնը՝ նոյն թուին ի կողմանէ Մայր Էթոռոյս գնացել է Մոսկվա Ամենողորմած Թագաւոր կայսր ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ III-ի թագադրութեանը պատգամաւորելու: Այնուհետև նոյն թուի աշնանը գալով Մայր Էթոռս, վարել է Տեղակալութեան պաշտօնը, իմաստութեամբ և խոհեմութեամբ Նախագահելով 1884 թուի Մայիսեան կաթուղիկոսական ընտրութեան ժողովներին, որից յետոյ գնացել է իւր թեմը. իսկ այս տարի Հոկտեմբեան ընտրութեան ժամանակ ի հաստատութիւն առաջարկելուց երկրորդը լինելով՝ ամսոյս 2 ին բարեհաճ կամօք ԹԱԳԱՒՈՐ ԿԱՅՍԵՐ՝ արձակուելով Նոր Նախիջևանի և Ռեսարաբիոյ առաջնորդութիւնից՝ Տ. Տ. ՄԱԿԱՐ հաստատուեց ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԵՑՆ ԱՅՍՈՑ:

Ինչպէս ընթերցողները տեսնում են Նորին Վեհափառութիւն Տ. Տ. Մակար ի սկզբանէ անտի Մայր Էթոռոյս մէջ կատարել է բարձր պաշտօններ, որով արժանացած ժամանակի Վեհափառ կաթուղիկոսների բարեհաճութեան՝ ստացել է եկեղեցական բարձր աստիճաններ և վարձատրուել է Հանգ. ի Տէր Ներսէս Ե. Կաթուղիկոսից 1851 թուի Փետրվարի 11 ին, Ջերմեռանդն Ջանքի և ան-

նենգ հաւատարմութեան համար՝ Վարդապետական ականակուռ խաչով, ի յիշատակ 1853–56 թուի արևելեան պատերազմի՝ բրօնզեայ խաչով և մեդալով և 1854 թուի Մայիսի 22ին ստացել է Եպիսկոպոսական պնագէ։ Հանգ. ի Տէր Մատթէոս կաթուղիկոսի վարձատրուել է Թուրքաց Մէջիդիէ պատուանշանը ստանալով և եկեղեցու բազմաժամանակեայ հաւատարիմ ծառայութեան համար 1863 թուի Օգոստոսի 30ին Ս. Վլադիմիրի Գ. աստիճանի պատուանշանը ստանալով։ Հանգուցեալ ի Տէր Գէորգ Դ. կաթուղիկոսից վարձատրուել է 1869 թուի Մայիսի 9ին Սրբոյն Ստանիսլաւի առաջին աստիճանի և 1881 թուի Յունվարի 1ին Սրբոյն Աննայի Ա. աստիճանի պատուանշաններով ստանալով։

Համառօտապէս յիշելով Նորին Վեհափառութեան արած ծառայութիւնները և ըստ արժանեաց վարձատրութիւնը, աղօթենք առ ամենաբարին Աստուած, որ երկար ամ՝, ոյժ, կարողութիւն և զօրութիւն տայ Նորին Վեհափառութեան արդարութեամբ և իմաստութեամբ կառավարելու Իրան յանձնուած հօտը, հանգուցանելով ի վայրի դալարոջ և առ ջուրս հանգստեան. ամէն։